

Ötven év után

Amikor iratkozni mentünk a tanácshoz, összesüggött az ajtó előtt egy jegyepár: Jesszusom, ezek is most házasodnak?

— Bizony most, édes fiam. Megrettennek amazok, nem akarták, hogy meghalljuk.

— És hány évesnek tetszenek lenni?

— Szép menyasszonyom 71, én pedig 73.

A fiatal lány csak néz, nem tudja mit mondjon.

— De mi másodszorra esküszünk.

Még mindig fanyar az arca.

— Most van az ötvenedik évfordulónk.

— Az aranylakodalmom?

Még vita van a csokor körül. Van aki azt mondja, ne legyen több, csak három szál szegfű, a három gyerek jelképe. En meg azt mondom, annyi valóban nem kell, hogy a tehén megálljon és lelelje, de három virág? Öt szegfű szebb, mint három. Ott lesz mind a három gyerekem, nem kell azokat virágképekben cipelnem. Szébb az öt szegfű, mint a három.

— Miért öt?

— Mert az ötvenedik évforduló.

Karácsonykor teadélutánon ismerkedtünk. Nézett nagyon egy fiatalember, néztem én is. Mondom anyámnak, jól néz meg ő is azt a szép magas férfit. Azt mondja, mit akarsz vele, nem látod, milyen sovány? Majd meghizlaljuk, ha sovány.

Fölkért táncolni, mindjárt mondom neki, ha a Kerepesi jön, jöjjön azonnal, mert én azzal nem tudok táncolni. Aztán hazakísért, máskor is eljött, egyszer a kapuban meg is csókolt. Szaladtam föl anyámhoz:

— Édesanyám, az Imre megsókolt!

Durr egy pofon. Attól kezdve nem mondtam meg, ha megsókolt.

Május 15-én volt az eljegyzés, az országos dalostalálkozó előtt egy héttel. Nagyon szép hangverseny volt, hatezren jöttek rá az országból, csupa munkás. Aztán várni kellett, mert én árva gyerek voltam, nem volt ruhám az esküvőre. Szeptember 11-ig vártunk. Akkor is szombat volt, mint most, és jó idő.

Megesküdünk szombaton, hétfőn mentem dolgozni. Meg is mondták rögtön, hogy ki vagyok rúgva. Aki énekelgetni jár a szakszervezetbe, az nekik ne dolgozzon. A mi házasságunk így kezdődött. Összehúztunk két szalmazsákot a Molnár utca 26-ban, azon aludtunk. Agyterítőt kaptunk nászajándékba, meg egy-két lábost, de ágyunk nem volt. Ústünk volt, de lavórunk nem.

— Kérdegeti a pap az esküvő előtt, amikor oktatásra mentünk, mi hogyan lesz. Kezdte a reggelnél. Mi lesz reggel? Mi lenne. Reggelizünk. Hát délből? Délből meg ebédelünk. Este? Este táncolunk. És amikor bemennék a szobába? Minek mennék a szobába, amikor táncolunk. Ránézek az Imrére, csak nevet, de rettenetesen. Nem voltam még fölvilágosítva, nem nagyon tudtam, mit akar a pap a szobával.

Jön a fiáker, megyünk az esküvőre, az Imre akkor is csak nevet. Azt mondja, ő nem jön be velem a templomba. Ne csináljon velem cirksút, mondom neki — akkor még magáztuk egymást —, mert kiugrok a kocsiból. Megszólal a kocsi: Úgy se látam még ugralós menyasszonyt.

Mit terveztünk? Vagyont nem, nem is gyűjtöttünk. Házat se, nem is lett. Szegényember mit tervezhetett volna. Hat gyereket akartunk, de csak három lett. Ritkán jöttek, nagyra nőttek. Az első öt kilón felül született. Jó gyerek, nagyon jó, csak azt sajnálom, nem tudom már megverni. Ráferne néha, de 49 éves embert

nem verhetek meg. A legkisebb is, amikor utoljára két pofont akartam neki adni, elszaladt.

— Gyere vissza, ide állj, ha anyád pofon akar ütni, te szemtelen.

— Hozzam a sámlit is, Édesanyám?

Öt szép unokánk van, min fiú. A legkisebbik azt ígérte, neki majd lánya lesz. Nagyon elkelve már egy kislány unokának. Most hetedik hónapos a menyem, majd meglátjuk.

A nyugdíj, az a baj. Az hogy van, meg az hogy kevés.

— Ne panaszkodj, apa, nincs nekünk semmi bajunk. Beosztjuk, megélünk. Kilencszer voltam kés alatt, de jól vagyunk, minek panaszkodjunk. Az a baj, a nyugdíj. En azelőtt mindig bicikliztem, jártam a várost, környezettanulmányt végeztem azoknál, akik szociális otthonba kerültek. A petőfi-telepi szociális otthonban

Legalább 50 éves lehetnék még egyszer, az lenne a jó. A fiatal pár meg ezt mondta az anyakönyvvezető előtt:

— Ezt a kort lenne jó megérni.

Horváth Dezső

dolgoztam. Azelőtt, amikor a Szent-Györgyi professzornál házmester voltam, én főztem az ebédet, reggel 7-re, mire a professzor úr fölkel, én már megjártam Tápét, átmentem komppal, ha komp nem volt, ladikkal, onnan túlról hoztam a tejet, tejfölt, vaját, csirkét, mindent. Hétre már a reggeli is készen volt. Nyugdíjba mentem, papa eladta a biciklit, azt mondta, ennyi autó között nem engedni csetleni-botlani. Igaza is volt, mert annyiszor fölszorított a járdára a sok szemtelen autós, csak hogy én lánykoromban egyesületi tornász voltam, nekem kellett a mozgás. Apa meg nyugdíj után lejárt hajnalonként a sarki boltba, segített tejet cipelni, kiflit hordani. Nem tudott mit kezdeni az erejével. Most az a baj, hogy megállt, nem mozog, legtöbbször csak ül. Az a fontos, leállni nem szabad, ha nyugdíjba megy valaki.

Ezt a sokat mind le akarja írni? Annyit írjon csak kedves, kicsi helyre, hogy Kertész Imre és felesége még él, jól van, most tartják második esküvőjüket. Megcsináltam a selyemruhát, megvan a szép fekete ruhája apának is, de azt mondja, csak azt veszi föl, amelyiket én vettem neki. Mondja, miért olyan drágák a ruhák? Aztán elmegyünk a Tiszába, tizennyolcan leszünk, megebédelünk, hazajövünk, és új életet kezdünk.

Legalább 50 éves lehetnék még egyszer, az lenne a jó. A fiatal pár meg ezt mondta az anyakönyvvezető előtt:

— Ezt a kort lenne jó megérni.

Horváth Dezső

Többet kézzel, mintsem géppel

A szegediek együttműködnek az NDK-beli hangszerészekkel

Idén több mint 17 ezer vonóhangszert készítenek a Szegedi Hangszergyárban. A két legjelentősebb termék a hegedű — amelyből évente 8 ezret gyártanak —, valamint a citera (évi 6 ezer darab). Igaz, e szám adatok nem utalnak nagy termékmennyiségre, de egy körülmény mégis bizonyítja, hogy nagyon jelentős munkát végeznek a szegedi gyárban: a kézi munka az összes ráfordításnak ugyanis 91 százalékát teszi ki. S éppen ez az egyik forrása a szegedi hangszerek sikerének, hiszen a túlzott gépesítés óhatatlanul a minőség romlásához vezet. A siker úgy értelmezendő, hogy igen nagy a kereslet a gyár hangszerei iránt. Olyannyira, hogy jelenleg akár a gyártott termék többszöröse is elkelve. Az Amerikai Egyesült Államokban, Angliában, az NSZK-ban, Franciaországban, Svájcban és Olaszországban a szegedi hangszerek jó nyolcvan százaléka jut el, s e kivitelből idén negyedmillió dollár bevétel származik. A tőkés exportot a KONSUMEX Külkereskedelmi Vállalattal bonyolítják le a szegediek éves szerződés alapján.

Acz S. Sándor felvétele

Kezelik a már elkészült hangszerek felületét

Jelentős mennyiségű hangszert gyártanak az NDK-ban is, ahol a munkának hátrányos az éves hagyományai vannak. Tavaly a KGST-ben műszaki, gazdasági és tudományos együttműködésre készítettek a két ország hangszeriparát. Ennek jegyében tavaly tavasszal tanácskoztak az NDK-beli szakemberekkel a szegedi gyár vezetői, majd az eszmecsere szintén tavaly ősszel, újabb követte. Az együttműködés során többféle feladatot kívánnak megoldani a szakemberek. Az NDK-ban például lényegesen magasabb a gépesítettség foka, s ebből valamit mi is átveszünk. Természetesen úgy, hogy a gyártás kézi munka jellege továbbra is megmaradjon. Vagyis az eddigiekhez kívül csupán még kevésbé jelentős műveletet végeznének géppel. További cél a közös szakmai oktatás megszervezése és a szakosítás, amellyel elkerülhető, hogy ugyanolyan terméket mindkét országban fejlesszenek.

Szegedre jelentős mennyiségű import alkatrész érkezik tőkés országokból. Elképzelhető, hogy rövid idő múlva ezek egy részét az NDK-ból szerezjük be. Az alapanyagokban egyébként nincs változás, az elmúlt évekhez képest, fenyőfát most is Szovjetunióból, juharfát a Mátrából és a Bükkből szereznek be, míg a kulcsokhoz, a húrtartókhoz és a foglópokhoz Kamerunból érkezik ébenfa.

A gyár vezetői néhány évvel ezelőtt hozták a döntést, hogy fölmutassák Magyarországon a régi, több évtizedes kézi munkával készített citrákat. Elhatározták, hogy megvalósítják öt fajta ősi citera rekonstrukcióját, nehogy elveszítsék a vásárlók érdeklődését.

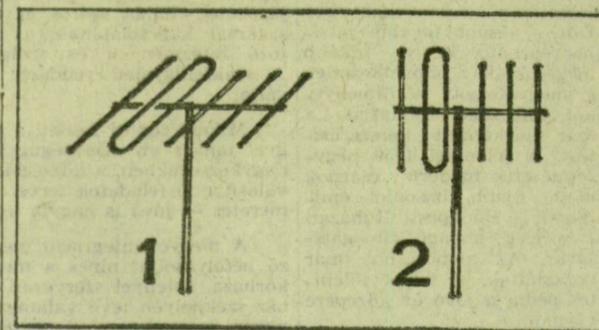
Újság még, hogy Magyarországon hangszerei címmel kiállítás nyit a KONSUMEX Külkereskedelmi Vállalat, Budapestben szeptember 16-án, amellyel elkerülhető, hogy ugyanolyan terméket mindkét országban fejlesszenek.

Ki mit tud?

Az idén ismét megrendezi a Ki mit tud? versenysorozatot a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, a Kulturális Minisztérium, a SZOT, a Honvédelmi Minisztérium, a Fogyasztási, illetve az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsa, a Népművelési Intézet és a Magyar Televízió. A vetélkedők célja: alkalmas adni a fiataloknak, hogy megmutathassák előadóművészi tehetőségüket, felkészültségüket. Minden 16–26 éves fiatal jelentkezhet, aki nem hivatalos művész és 1972–76 között szakági művészeti versenyeken nem szerepelt a televízióban. Jelentkezhetnek műkedvelő művészek együttesek, körök, alkalmi társulások is, amelyek jelenlegi összetételükben nem szerepeltek a Ki mit tud? előző versenyen. Művelődési otthonokban, KISZ-bizottságoknál és alapszervezeteknél (a fegyveres testületeknél szolgálatot teljesítők az ottani KISZ-bizottságnál) szeptember 25-ig lehet jelentkezni. A művelődési intézményekben, üzemekben, klubokban, ifjúsági szervezetekben lebonyolított Ki mit tud?-estek legeredményesebb szereplői kerülnek majd a városi elődöntőkbe, amelyek menetét operatív bizottság határozza meg. Októberben és novemberben lesznek a városi elődöntők, a döntő várható időpontja pedig december 4. Az érdeklődő fiataloknak részletes tájékoztatást és módszertani útmutatót adnak a versenyről azok a művelődési otthonok, KISZ-szervezetek, ahol jelentkezési lapjaikat leadják.

Október 12-től a 10-es csatornán sugároz Szentés

Át kell állítani a tévéantennákat függőlegesre

Igy kell függőlegesre átállítani az antennákat, tengelyük körül 90 fokkal elforgatva. Az 1-es számmal jelölt rajz az antennák eddigi állását, a 2-essel jelölt pedig az új helyzetet mutatja

Először tavaly ígérték a szentesi tévérelé átépítésén dolgozókat, hogy átadják az új adóberendezést. Az átadás akkor azonban elmaradt — pedig a Gelka már fölkeszült a szükséges alkatrészekkel —, de hát az emlékezetes tűz után érthető a késés. A legújabb információk szerint azonban október 12-től már dolgozni fog Szentésen az új adóberendezés, s az első programot az eddigi 11-es helyett a 10-es csatornán sugározza majd a szentesi adó. Nem csupán a csatorna változik, hanem a polaritás is. Az eddigi vízszintesről függőleges polarításra állítják át az adót. A változások azért szükségesek, mert a 10-es csatornán az adó nagyobb területet képes besugározni, s a közelben működő külföldi tévéadók így kevésbé zavarnak majd az adást.

A tévéezőket elsősorban nyilván az érdekli, milyen teendőjük lesz annak érdekében, hogy kifogástalan képet kapjanak az új adóról? Mindenekelőtt nyilván az, hogy október 12-én készen álljanak a csatornaváltásra. De hát ez a legegyszerűbb feladat. Ezenkívül módosítaniuk kell az antennák állását is. A változtatás itt is meglehetősen egyszerű: az eddigi vízszintesről függőlegesre kell fordítani az antennát. Hogy mi módon, ahhoz egy kis rajzzal kívánunk segíteni olvasóinknak. Az antennát nyilván továbbra is a legjobb vételt biztosító irányba kell állítani. Az antennát magát nem szükséges kicserélni, mivel csak egy csatorna különbséggel sugároz majd Szentés, s a 11-es csatornára készült antennák jó ké-

pet adnak majd a 10-es csatornán is.

A saját antennáját nyilván mindenki maga is be tudja állítani. De mi lesz a központi antennákkal? Vajon hogyan készült fel a változásra az IKV és a Gelka? Az IKV-nak a Gelkával állandó szerződése van, s megrendelésre a Gelka dolgozóinak végzik el a központi antennák átállítását. A szükséges anyagokat a Gelka már biztosította, többek közt 200 antennát is, hogy azokat, amelyek már a korrózió miatt hasznavehetetlenek, kicseréljék. Ezen kívül a központi antennák erősítőit is át kell hangolniuk a 10-es csatornára. Ez sem okoz majd fennakadást, mivel az erősítőket folyamatosan tartalékkal cserélik, és úgy hangolják át a műhelyben, hogy közben is nézni lehet a tévét. Maga a munka körülbelül egy hétig tart majd, az időjárástól függően, úgy, hogy nyújtott műszakban dolgoznak majd a Gelka szerelői.

A Posta Rádió és Televízió Műszaki Igazgatósága azonnal segíti az antennák átállítását, hogy október 4-én és 11-én, hétfőn egész napos kísérleti sugárzást biztosít Szentésről a 10-es csatornán, a két hétfő közötti többi napon pedig adásszünet idején sugározzák a szentesi próbaképet, hogy az antennákat mindenütt átállíthassák. Az átállás eredményeként nyilván jóval tökéletesebb kép lesz majd készülékeinken, s ez még akkor is jó hír, ha egyelőre a második műsort nem is lesz módunkban venni.